

REFLEXE KONFERENCE

Zviditelněme neviditelné

Stanislava Ševčíková

Genderové informační centrum NORA, o. p. s., které se dlouhodobě věnuje kariérovému poradenství a vyvíjení nástrojů kariérového poradenství, uspořádalo v srpnu 2023 konferenci s názvem *Zviditelněme neviditelné*,¹ kde byla věnována pozornost méně zřetelným a pozorovatelným jevům ve společnosti týkajícím se migrantů a komunit na okraji společnosti, jako jsou LGBTQ+, Romové a také neviditelné práce migrantů 24/7.

Konference se konala v prostoru jedné z nejvíce energeticky úsporných budov v Evropě, v areálu Otevřené zahrady v Brně na Údolní, v místě, kde se nachází výuková zahrada s praktickou ukázkou, jak to v zemědělství funguje, od vypěstování až na talíř. Ekologicky a trvale udržitelný rozměr se v současnosti profiluje i v tzv. zeleném poradenství, tedy kariérovém poradenství založeném na hodnotách trvalé udržitelnosti a ekologie.

Na konferenci byla osvěžující originalita a širší výběr přednášejících a témat. Socioložka Lenka Šafránková Pavlíčková, která se zabývá tématem migrace a integrace cizinců, vystoupila s přednáškou „Migranti a migrantky v síti nerovností. Naděje a výzvy interkulturní práce migrační politiky ČR“.

Sociální antropoložka Petra Ezzeddine reflektovala aktuální téma neviditelné práce migrantek, kde referovala o vlastním výzkumu mezi ukrajinskými ženami pracujícími v Česku. Dalším prezentujícím byl David Tišer, představitel organizace ARA ART zabývající se uměleckou a pomocnou činností se zaměřením na romskou LGBTQ+ komunitu. ARA ART připravila také jeden ze dvou paralelních workshopů formou divadla utlačovaných, které založil brazilský režisér Augusto Boal jako vzdělávací aktivitu pro utlačované vrstvy ve společnosti. Augusto Boal byl přesvědčen, že představováním a přetavováním svého životního příběhu lidé opouštějí svou bezmocnost a stávají se lépe připravenými na budoucnost.

Last but not least vystoupila v rámci druhého volitelného workshopu bývalá žena bez domova, která účastníky seznámila s pocity ženy a matky, jež musí opustit svou domácnost kvůli násilnému manželovi. Žena popsala smutnou realitu ztráty dvou dětí, které vychovává manžel a které jako matka – žena bez domova nemá možnost vidět. Život v azylových domech popsala jako „ztrátu soukromí“. Člověk v azylovém domě není nikdy sám, nemá možnost si připravit věci podle svého a je to jedno z největších stigmatizujících aspektů této formy života. Dozvěděli jsme se, jak moc by jim v azylových domech pomohla i jedna jediná uzamykatelná skříňka, kde by ženy mohly mít něco vlastního.

¹ Konference byla jedním z výstupů mezinárodního projektu Erasmus+, na kterém společně s Norou, o. p. s., participovaly Rumunské centrum pro evropské politiky CRPE, polská Fundacja Kobięca, rakouská Peregrina a slovenská organizace TRANSFER Slovensko a MyMamy.

Co jsem si z konference odnesla?

Kromě velmi silného a působivého svědectví ženy bez domova a velmi reálného popisu „ztráty soukromí“ to byly fundované zprávy Petry Ezzeddine o neviditelné práci migrantek, zaměřené jak na české pracovnice v péči 24/7 v zahraničí, tak podobně na práci ukrajinských žen v Česku. Ezzeddine zpravila účastníky konference o nezáviděníhodné situaci ukrajinských žen, které často i v dobré víře majority se dostávají do otročké práce, z níž není možné uniknout. Tušila jsem, že se ženy migrantky v hostitelské zemi často stávají sexuálními objekty, pokud jsou ale vysokoškolsky vzdělané, tak velmi často také v rámci pomoci v domácnosti pro „zaměstnavatele“ samostatně vypracovávají i složité matematické domácí školní úkoly (nejen, že by se s dětmi nebo teenagery učily do školy).

Určitě stojí za to si uvědomit, upozornila přednášející Ezzeddine, jak se o situaci migrantů vyjadřujeme – i způsob používání jazyka je vypovídající – když např. určité vrstvy hovoří o tom, že „mají svou Ukrajinu“, jak to na ni působí, zda se cítí jako plnoprávný člen české společnosti.

Na konferenci byl představen také koncept kulturní mapy autorky Erin Meyer v přednášce Pavlíčkové Šafránkové. Tento koncept je založen na reflexi kultury s důrazem na komunikaci, hodnocení, přesvědčování, vedení, rozhodování, důvěru, nesouhlas a možnosti plánování lidí v dané kultuře.

Jako účastnice konference jsem se mohla seznámit se zajímavou publikací vydanou v rámci projektu Erasmus+, v níž jsou velmi užitečně popsány i techniky práce využitelné v kariérovém poradenství s klienty (např. divadlo utlačovaných, ice breaking technika Jsme na jedné lodi, technika poradenství za chůze). V publikaci je dále možné se naučit biograficko-historickou metodu Jump over the walls (poznání a ocenění druhých, třeba starší generace), biblioterapii a kurz mapování kompetencí, který organizace Nora vyvinula v jednom z předchozích projektů. Tuto publikaci si můžete vyžádat i u organizátorů, jistě vám ji minimálně v pdf formě poskytnou.

Seznam zdrojů

Awart, S., Dubrava, J., Hodická, K., Jačisko Nasri, T., Matulíková, D., Misiňka, A., Meirosu, C., Pürerer, G., Sejková, A., Sejková, T., Walczewska, A. (2023). *Zviditelněme neviditelné. Práce s ohroženými skupinami v praxi. Příručka inovativních metod* (1st Ed.). Nora, o. p. s.

Pavlíčková Šafránková, L. (14. 8. 2023). *Migranti a migrantky v síti nerovnosti. Naděje a výzvy interkulturní práce migrační politiky ČR*. [Přednáška, PPT prezentace, rukopis]. Konference Zviditelněme neviditelné. Brno.

Nora. (n. d.). Genderové informační centrum Nora, o. p. s. www.gendernora.cz.

ARA ART. (n. d.). ARA ART. www.araart.cz.

Divadlo utlačovaných. (n. d.). Centrum divadla utlačovaných v ČR. www.divadloutlacovanych.cz.

Otevřená zahrada. (n. d.). Otevřená zahrada. Vzdělávací a poradenské centrum. www.otevrenazahrada.cz.

Autorka

Dipl.-Theol. Univ. Stanislava Ševčíková, MBA, Ph.D.

Sociální pracovnice, Česká unie neslyšících, z. ú.
stana.sevcikova@gmail.com

Citujte

Ševčíková, S. (2023). Reflexe konference Zviditelněme neviditelné. *Kariérové poradenstvo v teorii a praxi* [online], 12(24), 28–30. Dostupné z <https://www.euroguidance.cz/publikace.html>